

Institut "Jožef Stefan", Ljubljana, Slovenija

Vrt A. K., akril na platnu, 115 cm × 150 cm, 2015

Galerija Instituta "Jožef Stefan"

ZORAN OGRINC

Slike pokrajin

Odprtje razstave bo v ponedeljek, 12. decembra 2016, ob 18.00
na Jamovi cesti 39 v Ljubljani.

Razstava bo odprta do 4. januarja 2017.

Občutene pokrajine

V upodobitvah krajine je slovenski impresionizem z Rihardom Jakopičem in Ivanom Groharjem na čelu uresničil prizadevanja po moderni sliki. Iz teh korenin je izraslo abstraktno slikarstvo. Po drugi poti pa se je v slovenski umetnosti obdržalo v impresionizmu razvito dožemanje narave kot nosilke čustvenega in simbolnega sporočila. To tradicijo v ciklusu krajinskih upodobitev upošteva tudi Zoran Ogrinc.

Njegove krajine so vselej abstrahirane do določene stopnje. Fragmenti realnosti uravnotežijo likovno in pripovedno plat, a so ikonični elementi podrejeni likovnemu. Tako se avtor odreče tudi linearni perspektivi in namesto tega prostor gradi s horizontalnimi pasovi, ki gledalcu podajajo izkušnjo atmosferske perspektive. Ta izbira kaže, da avtor v slikarskih interpretacijah sveta občutenje postavlja pred razum.

Nalaganju vodoravnih pasov izmenjaje sledijo pastozni in lazurni barvni nanosi, ki ustvarjajo dinamičen preplet tekstur, potez čopiča, mehkih barvnih prelivov in včasih tudi razlivov barve po platnu. S prepletanjem dinamičnih gest in svetlobno-barvnih učinkov Zoran Ogrinc poustvari značilne texture pokrajine – raster trav, ritem drevesnih debel v gozdu, valovanje drevesnih krošenj in grmičevja v vetru. Energična slikarska poteza posnema vitalizem narave, rast, spreminjanje in gibanje. Igra svetlih in temnih odtenkov ter hladnih in toplih barv sledi gibanju sonca, spreminjanju dnevne svetlobe in barv narave v različnih letnih časih in v različnih vremenskih razmerah. Na razpoloženje in barvno skalo seveda najbolj vpliva narava, ki avtorja obkroža v bivanjskem in ustvarjalnem okolju, na Koroškem in

Iz cikla *Vertikalne pokrajine*, akril na platnu, 180 cm × 30 cm, 2016

na Pohorju. Slike, ki nastajajo na različnih ustvarjalnih kolonijah v drugih krajih (Vipavski Križ, Izlake, Sinji vrh, Avstrija, Italija, Slovaška, Poljska, Nemčija, Bosna, Srbija ...) prav tako odsevajo značilnosti konkretne pokrajine, hkrati pa se zunanji vtisi vselej prepletejo z notranjimi občutji. Tako oblikujejo sozvočje umetnika in narave. Razstavljene slike manjših formatov (50 cm × 50 cm), ki jih avtor sestavlja v samostojen ciklus z enotnim nazivom *Slike Evrope*, zato niso zgolj dokument realne pokrajine, temveč v ospredje postavljajo bolj univerzalen, likovni zapis ideje o doživljanju in občutenju prostora.

Podobe pokrajine Zoran Ogrinc na platno zapisuje s horizontalnimi pasovi, ki ponazarjajo različne motive naravne in urbane krajine: cesto, ograjo, pas trave, pas grmičevja, gozd, ozek pas neba in vodne površine, jezero ali reko, obalo, zaplate zemlje, ki nakazujejo otoke, trsje na vodnem bregu ... Prostor je razrezan na trakove, ki včasih spominjajo na geološke plasti Zemlje. Ponekod konkretni označevalci realnosti popolnoma izginejo in slike se zgostijo v barvne vtise, v abstraktne podobe, zreducirane na likovne elemente in na ekspresijo poteze. Nanašanje barve na platno sledi logiki narave. Kompozicija usmerja gledalčev pogled, ki sledi ritmu barvnih plasti – podslikav in pastoznih barvnih nanosov, »odprtini«, skozi katere pronica fragmenti spodnjih plasti, ter gravur, ki razpirajo pogled v globino podobe. Slike zato delujejo zračno, živo in organsko. Kot bi bile enakovreden del narave, ki jo prikazujejo.

Mehko grajene texture se nalagajo na platno, slikajo obrise gozda, gmote grmičevja in ritem vertikal drevesnih debel (slika *Jahorina*).

Odnosi med rožnatimi, zelenimi, ultramarin modrimi in opečnato rdečimi toni ustvarjajo senzibilno zmeščane kontraste. Mehki prehodi in pastelni nanosi, ki jim osebni značaj daje gravirana risba, delujejo sočno in nežno, dinamično in idilično. Zoran Ogrinc v slike rad vgrajuje zgodbe, ki pa so zelo osebne, intimne, zato največkrat niso takoj prepoznavne. Morda jih »razkrije« šele naslov. Tako denimo na sliki z naslovom *Lorca*, ki je očitna referenca na avtorja znamenite *Mesečne romance* in verze »*Zeleno, ki te hočem zeleno*«. Na prvi pogled enotna barvna ploskev je diskretno posuta z rdečimi lisami, ki morda nakazujejo makove cvetove, vsekakor pa barvno in kompozicijsko poudarjajo različne odtenke zelene, ki se kot sočen travnik razliva čez celotno slikovno polje.

Sprva se zdi, da razstavljene slike večjih dimenzij (115 cm × 155 cm) prikazujejo monumentalne, panoramske poglede. Vendar tudi te slike razkrivajo skrite, intimne prizore iz zasebnih vrtov, vtise, ki se morda bolj kot z vidnimi prizori skladajo z značaji ljudi, ki te »mikro« pokrajine naseljujejo, jih urejajo in napolnjujejo s človeško prisotnostjo, čustvi in razpoloženji.

Dekorativne vejice na sliki *Jasnin vrt* spominjajo na mehko tkano blago, na vzorec preproge. To poudarja tudi horizontalna in vertikalna urejenost likovnih elementov, ki spominja na niti tkanine. Iz zelene svežine veje urejenost, ženstvenost in nekakšna nežna razsodnost. Na *Lidijinem vrtu* so glavni likovni poudarek bele linije slokih brezovih debel, med katerimi migetajo zaplate sončne svetlobe. Zdi se, da v enakovreden dialog vstopajo strogost in toplina, mehkoba in energičnost. Slika *Vrt A. K.* se odlikuje z zanimivim vzorcem šahovnice, ki

Iz cikla *Vertikalne pokrajine*, akril na platnu, 180 cm × 30 cm, 2016

morda posnema tlakovano površino, morda s prtom pogrnjeno mizo v hladni senčnici na vrtu, morda ploščo kraljevske igre, pripravljene na prijateljsko partijo. Zaradi te nedorečenosti in vzorca, ki deluje nekoliko orientalsko, je slika skrivnostna in privlačna. Podobno z naslovom sporoča delo *Skrivnostni vrt*. V secesijskem duhu stilizirani krošnji imata obliko drevesnega lista. V tem rajskem vrtu se simbolično združita mikro- in makrokozmos v svojevrsten ljubezenski par.

Na razstavi Zoran Ogrinc predstavi tudi serijo *Vertikalne pokrajine* (180 cm × 30 cm) s katerimi izziva tradicijo običajnih horizontalnih krajinskih upodobitev. Izbrani format omejuje pogled, zato pokrajino vidimo, kot da bi jo zaprti v tesen prostor gledali skozi ozko lino. Tudi te navpične slike so razdeljene na pasove, na barvne ploskve. Ponekod avtor vanje naseli figuro, kakor bi želel preslikati skrivno notranje občutje utesnjenosti. Dinamično vertikalno včasih poudari z ikonografskimi elementi, na primer s tankimi travnimi bilkami. Največkrat pa sloke slike spominjajo na debela nenavadnih, eksotičnih ali pravljичnih dreves v skrivnostnem, temačnem, začaranem gozdu.

Ti izseki iz krajine govorijo o tem, da je slika, pa čeprav upodobitev resnične narave, vselej samostojna celota, neodvisna od izhodišča. Je izsek iz konteksta. Slika, postavljena v prostor, se likovno in simbolno umesti v novo »krajino«. A vpliv je vzajemen – slika prostor spremeni, ga na novo oblikuje, ga obleče v zgodbo. Tako tudi dela Zorana Ogrinca v galerijskem prostoru oblikujejo prav posebno pokrajino, napolnjeno z likovnim doživetji in asociativnimi občutji.

Monika Ivančič Fajfar

Iz cikla Slike Evrope, akril na platnu 50 cm × 50 cm, 2015

Iz cikla Slike Evrope, akril na platnu 50 cm × 50 cm, 2015

Zoran Ogrinc

Koroški slikar, grafik in likovni pedagog je bil rojen leta 1956 v Mariboru. Diplomiral je na Pedagoški fakulteti v Ljubljani (slikarstvo pri prof. Milošu Požarju, kiparstvo pri prof. Boštjanu Putrihu), grafično se je izpopolnjeval pri prof. Walterju Domnu na Centre Internationale de Recerca Grafica v Barceloni. Je član ZDSLU (1986) in DLUM, kjer je več let aktivno deloval tudi kot član izvršnega odbora. Samostojno se je predstavil na 50 razstavah ter sodeloval na več kot 200 skupinskih razstavah doma in v tujini. Za svoje slikarsko in grafično delo je prejel 16 nagrad, med drugimi leta 1998 nagrado umetniškega sveta Društva likovnih umetnikov Maribor in 2015 odkupno nagrado na Mednarodnem bienalu akvarela Castra v Ajdovščini. Živi in ustvarja v Slovenj Gradcu.

Stari trg 66, 2380 Slovenj Gradec

Telefon: 041 242 106

E-pošta: zoran.ogrinc@gmail.com